

Byggnadsvård
i Västmanland

Nätverket för byggnadsvård i Västmanlands län

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2005

Under verksamhetsåret 2005 har föreningen drivit Ky-utbildningen i Byggnads och industriminnesvård, gjort ett antal studiebesök, initierat ett antal föreläsningar, medverkat i Länsmuseets tidskrift Spaning samt blivit ägare till en friluftsteater. Under året har också föreningen varit sammankallande till ett antal möten mellan byggnadsvårdsintressenter i länets kommunförvaltningar. Föreningen har också under detta år anordnat en byggnadsvårdsmässa på Johannisbergs Herrgård, detta år i samarbete med Skogsvårdsstyrelsen. Föreningen blev under 2005 nominerad till "Årets Kulturbevarare".

Under året blev föreningen kontaktad av företrädare för byggnadsvårdsintresserade entreprenörer från Jönköpings län. Dessa "pryade" ett par dagar hos Byggnadsvård i Västmanland och meddelade senare under året att de hade startat en liknande förening i Jönköping.

Tomtens Bryggeri

Aktiviteterna på tomtens bryggeri har under 2005 koncentrerat sig runt gjuteriarbeten. Arbetena har delvis utförts/finansierats av bidrag från länsstyrelsen, delvis av egna arbeten från föreningsmedlemmar. Under verksamhetsåret visades Tomtens Bryggeri för allmänheten och grupper vid två tillfällen. Vid bägge tillfällena var anläggningen mycket välbesökt.

Folketsparksteatern

Under året blev föreningen ägare till en teaterbyggnad som flyttades från Västerås folks park i till Johannisberg, Västerås. Teaterbyggnaden som uppfördes på slutet av 1920 talet har Erik Haar som arkitekt och ansågs mycket bevarandevärd men stod ivägen för nybyggnation. Föreningen tillfrågades om möjligheten att driva ett projekt för att återuppbygga teatern mellan Johannisbergs Herrgård och Lövudden i Västerås. Föreningen svarade ja med det villkoret att flytten och lagring av byggnaden inte skulle belasta föreningen ekonomiskt samt att återuppbyggnaden måste vara ett samarbete mellan flera parter. Teatern är nu i föreningens ägo och ligger nedmonterad bredvid den plats den ev. kommer att återuppföras på.

Föreläsningar

Under verksamhetsåret arrangerades två föreläsningar, en på våren (14 mars) och en på hösten (2 nov). Den första behandlade linoljefärg. Föreläsare var målarmästare Herbert Sandner, Västerås, som lät åhörarna ta del av sina erfarenheter vad gäller äldre måleriteknik. Måleri-föreläsningen drog ett 25 tal åhörare.

Den andra föreläsningen riktade sig till byggentreprenörer. Anders Franzén, Uppsala, föreläste om byggnadsstilar. Föreläsningen behandlade såväl befintliga stilar i det bebyggda kulturarvet, såsom orsaken till stilförändringar. Han visade även på värdet av att följa husets egen stil vid till- och ombyggnation. Föreläsningen drog ett 20 tal åhörare.

I december månad deltog fyra av föreningens medlemmar i ett träseminarium i norska Röros. Den 17 november höll föreningens ordförande Bertil Bertilsson ett föredrag om byggnadsvård

för Västerås stads fastighetsförvaltning. Föreläsningen hölls i förvaltningens snickeri på Bäckby i Västerås och drog ett 50 tal åhörare.

Studieresor/Visningar

Den 29 mars öppnade Mellbins snickeri, Västerås sina portar för en visning av lokaler och produkter. Mellbins snickeri gör måttbeställda köksinredningar mm. Ett 10 tal entreprenörer kom för att se verksamheten.

Den 12 maj hade föreningen en visning av Ångkraftverket i Västerås. Speciellt inbjuden till besöket var föreläsaren och industrihistorikern Bengt Spade. Visningen hölls för Ky-utbildningens byggnadsvårdselever och föreningens medlemmar.

Den 16 maj arrangerade föreningen en visning av Stadshotellet i Västerås. Ett 15-tal personer hade samlats till den guidade visningen av denna mycket pampiga jugendbyggnad.

Den 28 maj besökte föreningen Långholmens tapetryckeri. Ett 10 tal intresserade hade samlats för att beskåda hur tryckning och målning av tapeter går till.

I oktober företog styrelsen sin årligen återkommande kompetensresa. Denna gång gick resan till världsarvet Krakow där många sevärdheter besöktes, såsom "Borgen" och ett antal kyrkor. Ett besök förlades också till saltgruvorna utanför Krakow, en minnesvärd resa. En stor behållning av resan var dock den stadskärna som är starkt influerad av jugendstilen.

Den 7 december hölls en föreläsningkväll hos Hushållningssällskapet på Brunnby i Västerås. En tidigare elev på Byggnadsvårdsutbildningen, Lena Engström, hade tagit initiativ till denna visning av Hushållningssällskapet arkiv. Föreläsningkvällen var ett samarrangemang mellan länsstyrelsen, föreningen och Hushållningssällskapet.

Utbildning.

Under året har föreningen startat ytterligare en årskull i Ky-utbildningen i byggnads och industriminnesvård. Detta intag var koncentrerat runt kanaler och vattennära byggnation. Detta innebar att ett nära samarbete med Strömsholms kanal upprättades.

Utbildningsansvariga deltog vid Strömsholms bygghyttas invigning den 7 mars, där dessa gavs tid för en presentation av utbildningen till de övriga inbjudna kanalbolagen.

Den 19 september startade den 9:de Ky-utbildningen i byggnads och industriminnesvård med ett 20 tal elever. Parallellt med denna årskurs går Ky-8 sitt andra år.

Mässa

Den 10 och 11 september arrangerade föreningen en Byggnadsvårdsmässa på Johannisbergs Herrgård i Västerås. Mässan var ett samarrangemang med Skogsvårdsstyrelsen och skogens dag. Ett 20 tal företag, de flesta med anknytning till länet, ställde ut. Den beräknade publiktillströmningen uppgick till ca 2000 personer.

Under dagarna visades fönsterrenovering, skogs- och timmermaskiner, mobila sågar, timring och motorsågskonst på mässan kunde även besökarna få trädgårdsrådgivning.

I samband med mässan distribuerade föreningen en mässtidning, delvis med allmän byggnadsvårdsinformation, delvis mässinformation.

Kommunaktiviteter

Den 19 januari samlades kommun- och föreningsrepresentanter till ett möte i Arboga. På detta möte bestämdes riktlinjerna för ett seminarium om "äldre bebyggelse i modern stadsmiljö" Seminariet skulle hållas i Nora under våren 2005.

Den 11 mars inbjöds alla i kommungruppen (länsstyrelse, länsmuseum, kommun och föreningsrepresentanter) att delta i ett seminarium om ”äldre bebyggelse i modern stadsmiljö” i Nora. Noras representant Anders Håberger föredrog om Nora kommuns stadsplanering. Det företogs även en stadsvandring i Nora och en avstickare till Gyttop där arkitekt Ralf Erskins byggnader besöktes.

Den 12 april samlades kommun-, föreningsrepresentanter till ett möte i Norberg.

Den 9 juni samlades representanter från länsmuseum, kommunerna och föreningen för ett möte i Sala.

Den 22 september hölls ett möte på stadshuset i Västerås. Huvudsyftet med denna träff var att länets nya länsantikvarie skulle få möjlighet att presentera sig för länets kommunrepresentanter och vice versa. Mötet var mycket välbesökt och gav grogrund för en bra framtida dialog.

Den 24 november hölls kommunmötet i Fagersta. Visning av Ovako steels gamla kontorshus och bruksmuseet stod på dagordningen.

Alla kommunmötena är sammanställda i minnesanteckningar som arkiveras på föreningens kansli på Johannisbergs Herrgård i Västerås.

Medlemmar

Under året fick föreningen nöjet att hälsa följande medlemmar välkomna till föreningen:.

HPS Byggnads & Industriminnesvård, Peter Ström.

Pasta Byggnadsvård, Gunnar Isaksson.

Västmanlands Läns Museum.

J.I. Kås Industriminnes och Byggnadsvård. Jarkko Ikola.

Under året hade föreningen en Årsstämma och nio protokollförda styrelsemöten.

Antalet medlemmar i föreningen under 2005:

69 stödjande, 10 kommuner, 1 museum samt 23 företag. Sammanlagt 103 medlemmar.

Västerås den 24 februari 2006

Lena Wallin

Vice ordf.

Nätverket för **Byggnadsvård i Västmanlands** län ekonomisk förening.